



"הרחבת אופקי מחשבת ההגנה וריבוי ידיעותיה". כך הגדיר דוד בן גוריון את תרומת "מערכות" להגנה ולצה"ל במלואת עשר שנים לייסוד הביטאון. ואכן מאז ספטמבר 1939 הביא "מערכות" לקוראיו מאמרים מקוריים בצד מאמרים מתורגמים, אשר אפשרו ללמוד מן הניסיון הצבאי בעולם, ועם זאת לטפח חשיבה צבאית מקורית. אחת הדמויות המרכזיות שעמדו מאחורי ייסוד הביטאון הצבאי, ומי שעמד בראש המערכת במשך 28 שנים הוא לסייה גלילי, שבימים אלה ימלאו לו 80 שנה.

# אל"מ (מיל') אלעזר (לסיה) גלילי לגבורות

לסיה גלילי, שהיה פעיל בתנועת נוער ציונית ברוסיה ואף נאסר בשל כך, עלה לארץ ב־1925 וכאן התמסר לעשייה בתחום הביטחוני.

ב־1936 יצא לסיה גלילי ללונדון בשליחות המחלקה המדינית של הסוכנות ומפקדת ההגנה. שם נולדו קשריו עם קפטן לידל הארט, הוגה הדעות הצבאי הנודע, ושם גם נקרו לו הזדמנויות לשמוע הרצאות ולהשתתף בשיחות על נושאים צבאיים שונים. באוקטובר 1938 שב לסיה גלילי לארץ. הימים היו ימי גיבוש מסגרות הכוח הצבאי העברי, ועל לסיה גלילי הוטל להיות בין מקימיה של לשכת הייעוץ הביטחוני, שעל יד המחלקה המדינית של הסוכנות. מפעולותיה של לשכה זו צמח הביטאון הצבאי "מערכות".

ההחלטה לייסד ביטאון צבאי התקבלה ב־1939. היוזמה לכך נולדה במחיצתם של דוד בן גוריון ומשה שרת, ובראש המערכת הועמד לסיה גלילי.

אלא שמגבלות השעה והצנזורה של המנדט הבריטי מנעו מהביטאון למלא את כל צורכי ההסברה, שנדרשו לכוח המגן באותה עת, והיה הכרח למלא את החסר בדרך אחרת. לתכלית זו נקבע לצוות המערכת תפקיד נוסף: להיות מחלקת ההסברה שליד מפקדת ההגנה. וכך, בצד היותו העורך הראשי של "מערכות", שימש לסיה גלילי כקצין חינוך והסברה ראשי, הפעיל רשת של אנשי הסברה ואף הרבה להרצות בעצמו בסמינרים וביחידות על נושאים צבאיים תורתיים, ועל נושאים פוליטיים ובין לאומיים. 28 שנים עמד לסיה גלילי בראש בית "מערכות" ובצד שקידתו על עיצוב דמותו של הביטאון הצבאי ועל עריכת ספרים קנה לו גם שם של בקי ובר סמכא בנושאים צבאיים וביטחוניים.

מאמריו, שראו אור מעל דפי "מערכות" עוסקים בקשת מגוונת של נושאים, אך את עיקר מעייניו הוא מייחד עד היום לחקר מערכות ישראל בתקופת החשמונאים. מבית "מערכות" נפרד לסיה גלילי ב־1967, והרמטכ"ל דאז, רא"ל יצחק רבין אמר לו בין היתר: "ידעת תמיד להיות קרוב לבעיות השעה ועם זאת, לראות הדברים במכלולם הכללי. בהשראתך, היוותה 'מערכות' משך שנים מקור השראה למחשבת מפקדים, מוקד לליבון בעיות צבאיות, וראי נאמן לנעשה בצה"ל". "חותמך האישי הונח משך כל השנים האלה על ביטאונו העיקרי של צה"ל ומסירותך ושקידתך הוכרו בו היטב."

בית "מערכות" מאחל ללסיה גלילי עוד שנים רבות של יצירה.

בית "מערכות" מברך את אל"מ (מיל') לסיה גלילי, מייסד "מערכות" והעורך הראשי במשך 28 שנים; מראשי הספרות הצבאית העברית, שבמשך שנים הביא את תורת הצבא למפקדים במחתרת ובצה"ל, עוררם להכיר וללמוד את תורת המלחמה ודרכיה ופתח עבורם אשנב אל עולם המחשבה הצבאית.